

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут журналістики
Кафедра бібліотекознавства та інформології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
« 10 » _____ 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Автоматизація бібліотечно-бібліографічних процесів та архівних технологій

для студентів

спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 029.00.02 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

Київ – 2020

Розробник:

Ісаєнко Олександр Олександрович, кандидат історичних наук, доцент кафедри бібліотекознавства та інформології Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Стамбол Ігор Іванович, кандидат історичних наук, доцент кафедри бібліотекознавства та інформології Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри бібліотекознавства та інформології

Протокол від 23 листопада 2020 року № 4

Завідувач кафедри

бібліотекознавства та інформології О.В. Воскобойнікова-Гузєва

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

23 листопада 2020 року № 4

Гарант освітньо-професійної програми О.В. Воскобойнікова-Гузєва

Робочу програму перевірено

___ . ___ . 2020 р.

Заступник директора

Інституту журналістики з навчальної роботи О.А. Росінська

Пролонговано:

на 20 __/20__ н.р. підпис (ПІБ), «__» __ 20__ р., протокол № _____

на 20 __/20__ н.р. підпис (ПІБ), «__» __ 20__ р., протокол № _____

на 20 __/20__ н.р. підпис (ПІБ), «__» __ 20__ р., протокол № _____

на 20 __/20__ н.р. підпис (ПІБ), «__» __ 20__ р., протокол № _____

ЗМІСТ

Зміст.....	3
1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	5
3. Результати навчання за дисципліною.....	6
4. Структура навчальної дисципліни.....	7
5. Програма навчальної дисципліни	9
<i>Змістовий модуль 1</i>	9
<i>Змістовий модуль 2</i>	10
<i>Змістовий модуль 3</i>	11
6. Контроль навчальних досягнень	13
<i>6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів.....</i>	13
<i>6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання...</i>	15
<i>6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.....</i>	17
<i>6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.....</i>	17
<i>6.5. Орієнтовний перелік питань до екзамену.....</i>	18
<i>6.6. Шкала відповідності оцінок.....</i>	22
7. Навчально-методична карта дисципліни «Автоматизація бібліотечно-бібліографічних процесів та архівних технологій».....	23
8. Рекомендовані джерела.....	24
<i>Законодавчі і нормативно-правові документи.....</i>	24
<i>Основні.....</i>	24
<i>Додаткові.....</i>	25
<i>Додаток. Плани семінарських занять</i>	

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання (денна)
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	3 / 90
Курс	2
Семестр	4
Кількість змістових модулів з розподілом:	3
Обсяг кредитів	3
Обсяг годин, в тому числі:	90
Аудиторні	42
Модульний контроль	6
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	42
Форма семестрового контролю	Залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – дати майбутнім бібліотечним спеціалістам знання, а також виробити основні вміння і навички щодо сутності автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів, можливостей ефективного використання різноманітних технічних засобів і технологічних рішень у бібліотеці для продуктивної роботи внутрішніх підрозділів бібліотеки та оперативного і якісного обслуговування користувачів, а також організації безпечної і комфортної праці бібліотечних працівників.

Завдання дисципліни:

- опанувати загальнотеоретичні та методичні засади автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів;
- ознайомитися з вимогами щодо освіти, досвіду професійної діяльності бібліотечних працівників у сфері автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів;
- вивчити особливості сучасних автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем;
- ознайомитися з науковими підходами до управління автоматизацією бібліотеки;
- вивчити можливості використання сучасних технічних засобів з метою автоматизації технологічних процесів формування фондів, каталогізації, обслуговування користувачів у бібліотеках та створення різноманітної бібліотечно-інформаційної і бібліографічної продукції (на прикладі САБ «Ірбіс»).

Дисципліна спрямована на формування у студентів таких **фахових (професійних) програмних компетентностей** освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»:

ЗК-3 Здатність до письмової та усної комунікації державною та іноземною мовами. Навички використання інформаційних і комунікативних технологій.

ЗК-4 Комплексне розв'язання проб-лем. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел, з інформаційних ресурсів, джерел (електронних, письмових, архівних та усних) до виконання конкретних практичних завдань.

ФК-2 Здатність використовувати методи систематизації, пошуку, збереження, класифікації інформації для різних типів контенту та носіїв. Виконання спеціальних функцій, пов'язаних з розробленням і впровадженням технологічних процесів обробки, систематизації, комплектування, збереження фондів на різних носіях; надання різних інформаційно-бібліотечних послуг користувачам.

ФК-5 Здатність створювати чітку, стислу та точну управлінську документацію відповідно до чинних стандартів. Знання бібліотечно-інформаційного та архівного законодавства, документів державних органів влади і управління; статутів інформаційних установ різних типів і видів; уміння забезпечувати

виконання операцій з перетворення ресурсів у продукцію; можливість на основі стандартних методик складати статистичні і інформаційні звіти, вести облікову документацію; створювати умови для підвищення культури персоналу установи, його безперервної освіти.

ФК-6 Здатність підтримувати ділову комунікацію з усіма суб'єктами інформаційного ринку, користувачами, партнерами, органами влади та управління, засобами масової інформації.

ФК-7 Здатність впроваджувати інноваційні технології виробництва інформаційних продуктів та послуг, підвищення якості інформаційного обслуговування користувачів бібліотек та архівів.

ФК-9 Здатність використовувати і вдосконалювати автоматизовані інформаційно-пошукові системи, організувати цифрові архіви, електронні бібліотеки, проблемно-тематичні бази та банки даних. Можливість користуватись регламентованими джерелами інформації, методами, способами та засобами її обробки й зберігання; знаннями методики комплектування та використання книготорговельного репертуару, книгорозповсюджуючих фірм, інформаційних, видавничих центрів, а також знання інформаційно-бібліографічних видань, у відділах комплектування національних, публічних, наукових, спеціальних бібліотек, дитячих, шкільних, архівах.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

За результатами вивчення дисципліни студент має отримати такі **програмні результати** освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», а саме:

ПРН-3 1 Знання аналізу певного обсягу інформації з подальшою можливістю синтезувати нові впровадження на основі логічних аргументів та перевірених фактів.

ПРН-У-1 Здійснювати дослідження документознавчих проблем, використовуючи відповідні наукові методи.

ПРН-У-2 Створювати бібліографічні та інформаційні продукти в традиційній та електронній формі.

ПРН-У-7 Використовувати раціональні способи пошуку та використання науково-технічної інформації, включаючи засоби електронних інформаційних мереж, використовувати інформаційні ресурси, у тому числі електронні.

ПРН-У-10 Формувати системи галузевих бібліографічно-інформаційних ресурсів традиційних та електронних.

ПРН-У-12 Здатність аналізувати міжнародні програмні засоби зі створення глобальних та локальних мереж і систем.

Діяльність студентів в Інформаційно-аналітичному центрі спрямована на отримання теоретичних знань, вмінь та набуття практичних навичок з предметного пошуку у вітчизняних та зарубіжних інформаційних ресурсах, аналізу різних видів документів (договори, угоди, програми, проекти тощо) та інформаційних ресурсів, необхідних майбутнім фахівцям інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
			Аудиторна				Самостійна
			Лекції	Семінари	Лабораторні	ІМодульні	
Змістовий модуль I							
Бібліотека як об'єкт автоматизації							
1.1	Загальнотеоретичні та методичні засади автоматизації бібліотеки	2	2				
1.2	Автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи	4			2		2
1.3	Основні завдання та принципи автоматизації бібліотеки	4			2		2
1.4	Технологічні етапи впровадження автоматизації в бібліотеці	4			2		2
1.5	Управління автоматизацією бібліотеки	4			2		2
1.6	Порівняльний аналіз сучасного програмного забезпечення автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів	4			2		2
1.7	САБ «ІРБІС»: загальна характеристика та функціональні можливості	6			2		4
	Модульна контрольна робота	2				2	
	Разом за модулем 1	30	2		12	2	14
Змістовий модуль II							
Автоматизація процесів адміністрування та формування фондів (на прикладі САБ «ІРБІС»)							
2.1	Адміністратор автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи: функції, вимоги, завдання	4			2		2
2.2	АРМ «Адміністратор»: призначення та основні характеристики	2			2		
2.3	Автоматизація процесів формування фонду	8	2		2		4
2.4	АРМ «Комплектатор»: замовлення видань	4			2		2
2.5	АРМ «Комплектатор»: комплектування фонду	4			2		2
2.6	АРМ «Комплектатор»: облік фонду	6			2		4
	Модульна контрольна робота	2				2	
	Разом за модулем 2	30	2		12	2	14

Змістовий модуль III						
Автоматизація процесів каталогізації та обслуговування користувачів						
(на прикладі САБ «ІРБІС»)						
3.1	Автоматизація процесів каталогізації	4			2	2
3.2	АРМ «Каталогізатор»: запис читача до бібліотеки	2			2	2
3.3	АРМ «Каталогізатор»: введення одностомних, багатостомних і серіальних видань, редагування записів, експорт/імпорт даних	4			2	2
3.4	АРМ «Каталогізатор»: опрацювання періодичних і продовжуваних видань, створення аналітичних записів	4			2	2
3.5	Організація автоматизованого обслуговування читачів бібліотеки та віддалених користувачів	6	2			2
3.6	АРМ «Читач»: призначення та основні характеристики	2			2	2
3.7	АРМ «Книговидача»: призначення та основні характеристики	2			2	2
	Модульна контрольна робота	2				2
	Разом за модулем 3	30	2		12	2
	Разом за навчальним планом	90	6		36	6

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I

Бібліотека як об'єкт автоматизації

Лекція 1.1. Загальнотеоретичні та методичні засади автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів (2 год.)

Предмет, мета, завдання, міждисциплінарні зв'язки курсу. Структура і зміст курсу, організація навчального процесу. Джерела для вивчення дисципліни. Місце курсу у системі загальнонаукової та професійної підготовки бібліотечно-інформаційних працівників.

Базові поняття курсу. Співвідношення понять «автоматизація бібліотечно-бібліографічних процесів» і «автоматизація бібліотек». Проблеми стандартизації термінології.

Законодавче та нормативно-правове забезпечення автоматизації бібліотек.

Сучасний стан та перспективи автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів у бібліотеках України.

Поняття про автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи (АБІС). Основні типи АБІС і їх характеристика. Основні функції АБІС. Інформаційно-технічна інфраструктура сучасної АБІС: відкриті стандарти, розподілене середовище, Інтернет/Інтранет і Web-технології, архітектура «клієнт-сервер».

Компонентна структура та конфігурація АБІС. Корпоративна мережа: поняття, концепція, призначення, структура.

Інформаційна безпека і захист інформації в АБІС.

Електронний каталог як головний елемент традиційної АБІС. Види електронних каталогів. Технології електронного каталогу.

Адміністрування АБІС (комп'ютерної мережі та баз даних): налаштування системи та її модифікація. Технічне, математичне, програмне, інформаційне, лінгвістичне, організаційно-методичне та правове забезпечення АБІС. Персонал АБІС: склад, основні обов'язки. Основні функціональні обов'язки системного адміністратора бібліотеки.

Поняття про автоматизоване робоче місце (АРМ). Повноваження та функціональні обов'язки працівників.

Міжнародні та національні формати представлення бібліографічних даних для автоматизованої обробки даних (MARC, UNIMARC, UKRMARC та ін.).

Лабораторне заняття 1. Автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи (2 год.).

Лабораторне заняття 2. Основні завдання та принципи автоматизації бібліотеки (2 год.).

Лабораторне заняття 3. Технологічні етапи впровадження автоматизації в бібліотеці (2 год.).

Лабораторне заняття 4. Управління автоматизацією бібліотеки (2 год.).

Лабораторне заняття 5. Порівняльний аналіз сучасного програмного забезпечення автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів (2 год.).

Лабораторне заняття 6. САБ «ІРБІС»: загальна характеристика та функціональні можливості (2 год.).

Змістовий модуль II

**Автоматизація процесів адміністрування та формування фондів
(на прикладі САБ «Ірбіс»)**

Лабораторне заняття 1. Адміністратор автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи: функції, вимоги, завдання (2 год.)

Лабораторне заняття 2. АРМ «Адміністратор»: призначення та основні характеристики (2 год.).

Лекція 1. Автоматизація процесів формування фонду (2 год.)

Структура бібліотечних виробничих технологічних циклів і процесів. Технологічні операції. Нормування праці з автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів. Використання норм у роботі бібліотек.

АРМ «Комплектатор»: призначення та основні характеристики.

Замовлення книг. Оформлення замовлення. Словники і контроль виконання замовлень. Вихідні форми.

Надходження книг. Введення нового (чергового) запису надходження. Реєстрація надходжень документів. Введення відомостей про виконання попереднього замовлення – корегування документа-організації.

Поповнення записів книги сумарного обліку. Передавання записів-книг у бази даних електронного каталогу. Формування і друк вихідних форм.

Списання книг. Реєстрація вибуття партії книг. Реєстрація передавання. Поповнення запису книги сумарного обліку.

Видалення/перенесення бібліографічного опису. Файл перерахування цін.

Передплата газет і журналів. Введення нового запису «бібліографічний опис видання». Формування словників. Продовження передплати. Формування і друк вихідних форм. Передавання записів у бази даних електронного каталогу.

База даних «Комплектатор» у структурі АРМу «Каталогізатор»: призначення та основні характеристики. Загальна характеристика інтерфейсу. Технологічна робоча область.

Встановлення і використання особистих параметрів введення даних. Статистична обробка даних. Глобальне корегування даних.

Лабораторне заняття 3. Автоматизація процесів формування фонду (2 год.).

Лабораторне заняття 4. АРМ «Комплектатор»: замовлення видань (2 год.).

Лабораторне заняття 5. АРМ «Комплектатор»: комплектування фонду (2 год.).

Лабораторне заняття 6. АРМ «Комплектатор»: облік фонду (2 год.).

Змістовий модуль III

Автоматизація процесів каталогізації та обслуговування користувачів (на прикладі САБ «Ірбіс»)

Лабораторне заняття 1. Автоматизація процесів каталогізації (2 год.).

Лабораторне заняття 2. АРМ «Каталогізатор»: запис читача до бібліотеки (2 год.).

Лабораторне заняття 3. АРМ «Каталогізатор»: введення одностомних, багатостомних і серіальних видань, редагування записів, експорт/імпорт даних (2 год.).

Семінарське заняття 4. АРМ «Каталогізатор»: опрацювання періодичних та продовжуваних видань, створення аналітичних записів (2 год.).

Лекція 1. Організація автоматизованого обслуговування читачів бібліотеки та віддалених користувачів (2 год.)

Встановлення та використання засобів автоматизації у процесах обслуговування користувачів бібліотеки (запис, абонемент, читальні зали, довідково-бібліографічне обслуговування). Пошук, замовлення, видача та повернення документів з бібліотечних фондів, надання повних текстів документів. Організація електронної видачі документів. Обслуговування повнотекстовими джерелами.

Призначення та основні характеристики АРМу «Читач» – кінцевої ланки АБІС, призначеної для користувача бібліотеки.

Засоби сервісу та загальна характеристика інтерфейсу. Функції пошуку. Робочі області «Словник», «Поточний запит», «Виконані запити». Комплексний пошук, послідовний пошук, пошук різних рівнів складності. Функції перегляду результатів пошуку. Робочі області «Список відповідей», «Повний опис». Друк результатів пошуку. Додаткові функції. Реєстрація читача і замовлення літератури.

Встановлення та використання засобів автоматизації у процесах довідково-інформаційного обслуговування користувачів бібліотеки (надання довідки, консультації у читальному залі, на абонементі, у відділі довідково-бібліографічного обслуговування). Пошук, замовлення, видача та повернення документів з підручного довідково-бібліографічного фонду, надання повних текстів документів, бібліографічних, фактографічних, уточнювальних та адресних довідок з використанням АБІС. Організація електронної видачі документів. Обслуговування повнотекстовими джерелами.

Засоби сервісу та загальна характеристика інтерфейсу. Функції пошуку. Робочі області «Словник», «Поточний запит», «Виконані запити». Комплексний пошук, послідовний пошук, пошук різних рівнів складності. Функції перегляду результатів пошуку. Робочі області «Список відповідей», «Повний опис». Друк результатів пошуку. Додаткові функції. Реєстрація читача і замовлення літератури.

Визначення основних понять, характеристика послуг та сервісів, що надаються бібліотеками у дистанційному режимі. Характеристика та профіль віддаленого користувача бібліотеки, який користується послугами останньої.

Класифікація послуг, що надаються бібліотеками у дистанційному режимі. Визначення основних, пріоритетних, найпоширеніших дистанційних послуг бібліотек. Опис технології надання даних послуг, визначення і характеристика технічних засобів, що використовуються при цьому.

Деталізований аналіз процесу підготовки (виконання) «віртуальної довідки» та «електронної доставки документа».

Лабораторне заняття 5. АРМ «Читач»: призначення та основні характеристики (2 год.).

Лабораторне заняття 6. АРМ «Книговидача»: призначення та основні характеристики (2 год.).

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Автоматизація бібліотечно-бібліографічних процесів та архівних технологій» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип покрокової звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю подано у табл. 6.1.

Таблиця 6.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

Вид діяльності	Максима кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	Кількість одиниць	максимальна кількість балів	Кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1
Відвідування лабораторних занять	1	6	6	6	6	6	6
Робота на лабораторному занятті	10	6	60	6	60	6	60
Виконання завдання для самостійної роботи	5	4	20	4	20	4	20
Модульна контрольна робота	25	1	25	1	25	1	25
Разом			112		112		112
Максимальна кількість балів: 336							
Розрахунок коефіцієнта: $336 : 100 = 3,36$							
Студент набрав: 300 балів							
Оцінка: $300 : 3,36 = 89$ балів							

Методи контролю

Перевірка й оцінювання знань студентів здійснюється методами контролю та самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності (методи усного, письмового, практичного контролю та методи самоконтролю). Об'єктами контролю є систематичність, активність і результативність роботи студента впродовж семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни в межах аудиторних занять, а також виконання завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, він має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Оцінювання самостійної роботи й активності на практичних заняттях здійснюється за такими критеріями:

1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу, який вивчається;

3) ознайомлення з базовою та додатковою рекомендованою літературою;

4) уміння поєднати теорію з практикою при розгляді конкретних ситуацій, розв'язанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Модульний контроль є результатом вивчення кожного модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи. Завдання для проміжного контролю знань студентів охоплюють теми, які вивчаються в межах окремих модулів.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ вчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання Змістовий модуль I

Бібліотека як об'єкт автоматизації (14 год.)

1.1. На основі аналізу законодавчих, нормативно-правових, наукових, довідкових, навчальних джерел та нормативно-технічної і організаційно-технологічної документації проаналізувати визначення базових термінів курсу: «автоматизація бібліотек», «комп'ютеризація бібліотек», «автоматизація бібліотечно-бібліографічних процесів», «автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи», «автоматизовані інформаційні системи», «інформатизація бібліотек», «інформаційні технології», «інформаційно-пошукова мова», «база даних», «банк даних», «система управління базами даних», «автоматизована система управління» тощо. Результати оформити в таблиці – 4 год.

Термін	Визначення	Джерело
--------	------------	---------

1.2. На основі аналізу наукових джерел скласти перелік загальних вимог до вибору АБІС – 4 год.

1.3. На основі аналізу відкритих джерел інформації скласти паспорт конкретної бібліотеки з метою впровадження автоматизації – 2 год.

1.4. На основі паспорта конкретної бібліотеки (п. 1.3.) скласти Технічне завдання з автоматизації даної бібліотеки – 4 год.

Змістовий модуль II

Автоматизація процесів адміністрування та формування фондів (на прикладі САБ «Ірбіс») (14 год.)

2.1. Визначити функції та основні завдання АРМів різних користувачів АБІС: комплектатора, каталогізатора, систематизатора, бібліографа, бібліотекаря, фондівика, читача – 4 год.

2.2. Визначити і чітко розмежувати виробничі процеси (технологічні ділянки) щодо комплектування фонду та обліку, аналізу фонду в АРМі «Комплектатор» – 2 год.

2.3. На основі аналізу законодавчих, нормативно-правових, наукових, довідкових, навчальних джерел та нормативно-технічної і організаційно-технологічної документації проаналізувати стан нормування праці з автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів в Україні – 4 год.

2.4. Визначити відповідність вихідних форм обліку і звітності, запропонованих в АРМі «Комплектатор» САБ «Ірбіс», сучасним вимогам до форм обліку документів і звітності бібліотек, що діють в Україні – 4 год.

Змістовий модуль III

Автоматизація процесів каталогізації та обслуговування користувачів (на прикладі САБ «Ірбіс») (14 год.)

3.1. Розробити інструкцію щодо заповнення робочих листів PAZK, ASP і SPEC з метою підготовки бібліографічного покажчика за темою курсової роботи – 4 год.

3.2. Ознайомитися із станом автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів в окремій бібліотеці (обирається студентом самостійно), зокрема, дослідити процеси формування фонду, обробки вхідного потоку документів, бібліографічної діяльності, обслуговування користувачів, визначити роль бібліотечних працівників у цих процесах – 4 год.

3.3. Розробити інструкцію з реєстрації нового користувача бібліотеки – 2 год.

3.4. Розробити інструкцію щодо заповнення робочих листів PAKK, SPEC та ASP з метою опрацювання документів, інформаційних ресурсів та введення записів до унікальної (описати унікальність) БД – 6 год.

Самостійна робота студентів – один з основних засобів оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від аудиторних навчальних занять. Упровадження в практику навчальної програми різноманітних форм самостійної роботи активно сприяє модернізації навчального процесу шляхом подолання протиріч між трансляцією знань і їх засвоєнням у взаємозв'язку теорії та практики.

Головною метою самостійної роботи є закріплення, розширення та поглиблення набутих у процесі аудиторної роботи знань, умінь і навичок, а також самостійне вивчення та засвоєння нового матеріалу під керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Питання, що виникають у студентів стосовно виконання запланованих завдань, вирішуються на консультаціях, які проводять згідно з графіками, затвердженими кафедрою.

Самостійна робота студентів передбачена до кожної теми курсу, зміст якої полягає в таких положеннях:

- самостійне вивчення теоретичних, історичних і науково-практичних тем;
- самостійна робота з джерелами та літературою з метою кращого засвоєння програмного матеріалу після відвідування лекцій;
- підготовка наукових повідомлень, інформаційних довідок;
- підготовка вибіркового дослідного завдання на базі критичного огляду наукових публікацій, розроблення пропозицій щодо вирішення актуальних проблем або прогнозів за обраною тематикою;
- презентація та захист результатів виконання вибіркового дослідницького завдання на практичному занятті.

Одним із видів самостійної роботи є опрацювання лекційного матеріалу, визначення головного в змісті лекції, засвоєння її основних моментів. При цьому не слід дослівно записувати за лектором, а своїми словами фіксувати найсуттєвіше: тему, її основні питання та положення. На сторінках конспекту варто залишати широкі поля для додаткових поміток під час самостійної роботи над літературою.

Для систематизації отриманих знань з дисципліни до кожної наступної теми слід ретельно готуватись: систематично опрацювати матеріал попередньої лекції, рекомендовану літературу, повторювати пройдений матеріал, на який лектор посилається при викладанні нового. Якщо з певних причин лекція пропущена, її необхідно законспектувати й опрацювати самостійно, незрозумілі питання з'ясувати на консультації.

Основні види самостійної роботи студентів з дисципліни: вивчення лекційного матеріалу, опрацювання рекомендованої літератури, самоконтроль рівня засвоєння програмного матеріалу, написання рефератів.

Критерії оцінки результатів самостійної роботи.

У процесі виконання самостійної роботи викладач оцінює:

- рівень засвоєння студентом навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання;
- вміння використовувати теоретичні знання при виконанні практичних задач;
- обґрунтованість та логічність викладення самостійно вивченого матеріалу;
- повноту розкриття теми дослідження;
- оформлення матеріалів згідно з висунутими вимогами;
- максимальна кількість балів за 1 (одне) виконане завдання – 5.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Формою проведення модульного контролю є модульна контрольна робота, яка є комбінованою і складається з 1 (одного) теоретичного питання (письмова відповідь) та виконання 1 (одного) практичного завдання на комп'ютері в САБ «ІРБІС» – 25 балів.

Кожне з двох завдань оцінюється максимально в 12,5 балів.

Головними критеріями оцінювання знань і вмінь студентів є логічність, структурованість і повнота викладу матеріалу при письмовій відповіді на теоретичне питання та правильність, точність і оперативність виконання практичного завдання.

<i>Максимальна кількість балів для кожного питання – 12,5</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
12,5 – 10	Дана повна і точна чи майже повна і точна відповідь на питання, матеріал викладено в основному логічно і структуровано / Практичне завдання виконане в основному правильно у повному обсязі
9,5 – 7,5	Дана неповна і не зовсім точна відповідь на питання, матеріал викладено переважно логічно і структуровано / Практичне завдання виконане переважно правильно з невеликими неточностями чи не в повному обсязі
7 – 5	Дана часткова відповідь на питання, виклад матеріалу не має достатньої логіки та майже не структурований / Практичне

	завдання виконане частково зі значними неточностями та не в повному обсязі
4,5 – 0	Дана фрагментарна відповідь на питання, виклад матеріалу не логічний та не структурований / Практичне завдання виконане фрагментарно

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Формою проведення семестрового контролю, який проводиться з метою оцінювання результатів навчання після закінчення вивчення дисципліни за результатами трьох модулів, є залік.

Головними критеріями оцінювання знань і вмінь студентів є логічність, структурованість і повнота викладу матеріалу при письмовій відповіді на теоретичні питання та правильність, точність і оперативність виконання практичних завдань.

6.5. Орієнтовний перелік питань для заліку

Змістовий модуль I

1. Термінологічна база автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів.
2. Автоматизація підрозділів бібліотеки, бібліотеки в цілому, бібліотечної системи або мережі бібліотек.
3. Загальна характеристика різних типів бібліотек як об'єктів автоматизації.
4. Наявність реальної необхідності і можливість практичної реалізації як обов'язкові умови автоматизації бібліотеки.
5. Мета, завдання автоматизації бібліотеки.
6. Основні технологічні бібліотечно-бібліографічні процеси як об'єкти автоматизації.
7. Загальні принципи автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів.
8. Основні напрями діяльності з автоматизації бібліотек.
9. Класифікація технічних засобів автоматизації в бібліотеці.
10. Сучасний стан та перспективи автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів у бібліотеках України.
11. Поняття про АБІС, їх основні типи та функції.
12. Функціональні модулі традиційної АБІС.
13. Інформаційна безпека і захист інформації в АБІС.
14. Технічне, математичне, програмне, інформаційне, лінгвістичне, організаційно-методичне та правове забезпечення АБІС.
15. Основні функціональні обов'язки системного адміністратора бібліотеки.
16. Поняття про автоматизоване робоче місце в бібліотеці.
17. Основні етапи автоматизації бібліотеки.

18. Вибір технічного обладнання і програмного забезпечення для автоматизації бібліотеки.
19. Організація проекту з впровадження автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів.
20. Організація робочих місць, умови та охорона праці і техніка безпеки користувачів АБІС.
21. Документальне забезпечення автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів.
22. Бібліотека як об'єкт автоматизації.
23. Обґрунтування необхідності автоматизації бібліотеки.

Змістовий модуль II

24. Автоматизація процесів комплектування фонду.
25. Автоматизація процесів обліку фонду.
26. Автоматизація процесів передплати і обліку періодичних видань.
27. Автоматизація процесів звірки фонду.
28. Автоматизація процесів обробки нових надходжень.
29. Автоматизація процесів реєстрації користувачів бібліотеки.
30. Автоматизація процесів замовлення документів у видавництвах та книжкових магазинах.
31. Автоматизація процесів систематизації і класифікації документів.
32. Автоматизація довідково-інформаційного обслуговування.
33. Автоматизоване ведення бібліотечної статистики засобами САБ «Ірбіс».
34. Підготовка бібліографічних покажчиків та календарів пам'ятних дат засобами САБ «Ірбіс».
35. Імпорт даних з Web-ІРБІС, пошук у розподілених базах даних ІРБІС-корпорації. Імпорт із Z-ресурсів.
36. Технології корпоративної каталогізації.
37. Загальна характеристика та функціональні можливості САБ «Ірбіс».
38. АРМ «Адміністратор» САБ «Ірбіс»: призначення та основні характеристики.
39. АРМ «Комплектатор» САБ «Ірбіс»: призначення та основні характеристики.
40. АРМ «Каталогізатор» САБ «Ірбіс»: призначення та основні характеристики.
41. АРМ «Читач» САБ «Ірбіс»: призначення та основні характеристики.
42. АРМ «Книговидача» САБ «Ірбіс»: призначення та основні характеристики.
43. Здійснити замовлення річного комплекту періодичного видання (засобами АРМу «Комплектатор» САБ «Ірбіс»).
44. Підготувати статистичний звіт про надходження документів до бібліотеки за квартал (засобами АРМу «Комплектатор» САБ «Ірбіс»).

Змістовий модуль III

45. Типи АБІС, що використовуються в бібліотеках, їхня характеристика.
46. Головні критерії вибору АБІС для малої бібліотеки, ознаки.
47. Головні критерії вибору АБІС для середньої бібліотеки, ознаки.
48. Головні критерії вибору АБІС для великої бібліотеки, ознаки.
49. Переваги використання універсальної АБІС.
50. Об'єкти автоматизації в бібліотеці.
51. Типізація бібліотек, які потребують різного рівня впровадження АБІС.
52. Паспортизація бібліотеки для потреб автоматизації: визначення, характеристика.
53. Складові паспорту бібліотеки для потреб автоматизації.
54. Функціональна класифікація техзасобів автоматизації в бібліотеці.
55. АСУ – визначення, призначення.
56. АБІС – визначення, призначення.
57. Створити новий запис для одностомного видання (засобами АРМу «Каталогізатор» САБ «Ірбіс»).
58. Створити новий запис для багатостомного видання (засобами АРМу «Каталогізатор» САБ «Ірбіс»).
59. У базі даних періодичних видань створити запис для нового журналу і зареєструвати надходження річного комплекту (засобами АРМу «Каталогізатор» САБ «Ірбіс»).
60. У базі даних періодичних видань створити запис для нової газети і зареєструвати надходження місячного комплекту (засобами АРМу «Каталогізатор» САБ «Ірбіс»).
61. Ввести зміст одного журналу у реєстраційному записі окремого номера (засобами АРМу «Каталогізатор» САБ «Ірбіс»).
62. Створити аналітичні записи для кожної із статей одного журналу (засобами АРМу «Каталогізатор» САБ «Ірбіс»).
63. Створити запис на одностомне монографічне видання (засобами АРМу «Каталогізатор» САБ «Ірбіс»).
64. Створити запис на багатостомне монографічне видання (засобами АРМу «Каталогізатор» САБ «Ірбіс»).
65. Створити запис на один том із багатостомного монографічного видання (засобами АРМу «Каталогізатор» САБ «Ірбіс»).
66. Створити запис на автореферат дисертації (засобами АРМу «Каталогізатор» САБ «Ірбіс»).
67. Створити запис на рукопис (засобами АРМу «Каталогізатор» САБ «Ірбіс»).
68. Здійснити процес експорту/імпорту масиву даних (засобами АРМу «Каталогізатор» САБ «Ірбіс»).
69. Здійснити процес глобального корегування масиву даних (засобами АРМу «Каталогізатор» САБ «Ірбіс»).
70. Зареєструвати користувача бібліотеки (засобами АРМу «Каталогізатор» САБ «Ірбіс»).

71. АРМ «Книговидача» САБ «Ірбіс»: призначення та основні характеристики.
72. АРМ «Читач» САБ «Ірбіс»: призначення та основні характеристики.
73. Використання засобів автоматизації у процесах обслуговування користувачів бібліотеки.
74. Організація електронної видачі документів.
75. Видача і повернення документів з урахуванням розмежування прав доступу користувачів.
76. Міжбібліотечний абонемент та електронна доставка документів.
77. RFID-технології у бібліотеці.
78. Автоматизація бібліотечно-інформаційного обслуговування людей з особливими потребами.
79. Порівняльна характеристика найрозповсюдженіших АБІС в Україні.
80. MARC-формат – сутність, призначення, історія та сьогодення.
81. Порівняльна характеристика найрозповсюдженіших АБІС в Україні.
82. «УФД/Бібліотека»: загальна характеристика, функціональні можливості, приклади.
83. АБС ALEPH: загальна характеристика, функціональні можливості, приклади.
84. АБС «МАРК-SQL»: загальна характеристика, функціональні можливості, приклади.
85. Складові елементи АБІС, коротка характеристика.
86. Основні принципи АБІС: характеристика, приклади.
87. Типи БД, що використовуються в АБІС, коротка характеристика.
88. Ринок сучасного програмного забезпечення АБІС в Україні.
89. Нормування праці з АБІС.
90. Недосконалість АБІС, проблеми АБІС, шляхи подолання.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Таблиця 6.6

Оцінка	Рейтингова оцінка	Кількість балів
Відмінно	A	90 – 100
Дуже добре	B	82 – 89
Добре	C	75 – 81
Задовільно	D	69 – 74
Достатньо	E	60 – 68
Незадовільно	FX – F	0 – 59

7. Навчально-методична карта дисципліни «Автоматизація бібліотечно-бібліографічних процесів та архівних технологій»

Разом: 90 год., лекції – 6 год., лабораторні заняття – 36 год.,
самостійна робота – 42 год., мк – 6 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Модулі	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3			
Назва модуля	Бібліотека як об'єкт автоматизації				Автоматизація процесів адміністрування та формування фондів (на прикладі САБ «Ірбіс»)				Автоматизація процесів каталогізації та обслуговування користувачів (на приклад САБ «Ірбіс»)			
Кількість балів за модуль	112 балів				112 балів				112 балів			
Лекції	Відвідування – 1 бал				Відвідування – 1 бал				Відвідування – 1 бал			
Теми лекцій	Загальнотеоретичні та методичні засади автоматизації бібліотеки – 1 б.				Автоматизація процесів формування фонду – 1 б.				Організація автоматизованого обслуговування читачів бібліотеки та віддалених користувачів – 1 б.			
Лабораторні	Відвідування – 6 балів Виконання – 60 балів				Відвідування – 6 балів Виконання – 60 балів				Відвідування – 6 балів Виконання – 60 балів			
Теми лабораторних занять	<p>Автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи – 1+10 б.</p> <p>Основні завдання та принципи автоматизації – 1+10 б.</p> <p>Технологічні етапи впровадження автоматизації в бібліотеці – 1+10 б.</p> <p>Управління автоматизацією бібліотеки – 1+10 б.</p> <p>Порівняльний аналіз сучасного програмного забезпечення автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів – 1+10 б.</p> <p>САБ «ІРБІС»: загальна характеристика та функціональні можливості – 1+10 б.</p> <p>Адміністратор АБІС: функції, вимоги, завдання – 1+10 б.</p> <p>АРМ «Адміністратор»: призначення та основні характеристики – 1+10 б.</p> <p>Автоматизація процесів формування фонду – 1+10 б.</p> <p>АРМ «Комплектатор»: замовлення видань – 1+10 б.</p> <p>АРМ «Комплектатор»: комплектування фонду – 1+10 б.</p> <p>АРМ «Комплектатор»: облік фонду – 1+10 б.</p> <p>АРМ «Каталогізатор»: запис читача до бібліотеки – 1+10 б.</p> <p>АРМ «Каталогізатор»: введення однотомних, багатотомних і серіальних видань, редагування записів, експорт/імпорт даних – 1+10 б.</p> <p>Автоматизація процесів каталогізації – 1+10 б.</p> <p>АРМ «Каталогізатор»: опрацювання періодичних і продовжуваних видань, створення аналітичних записів – 1+10 б.</p> <p>АРМ «Читач»: призначення та основні характеристики – 1+10 б.</p> <p>АРМ «Книговидача»: призначення та основні характеристики – 1+10 б.</p>											
Самостійна робота	5x4=20 балів				5x4=20 балів				5x4=20 балів			
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1 – 25 балів				Модульна контрольна робота № 2 – 25 балів				Модульна контрольна робота № 3 – 25 балів			

8. Рекомендовані джерела

Законодавчі і нормативно-правові документи

1. Базові поняття. Терміни та визначення : ДСТУ 2392-94. – Чинний від 1995-01-01. – Київ : Держстандарт України, 1994. – 53 с. – (Інформація та документація).

2. ДСТУ 7448-2013. Інформація та документація. Бібліотечно-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять. – На заміну ГОСТ 7.26-80 ; Чинний з 2014.07.01. – [Б. м., б. р.]. – Ш, 41 с.

3. Про бібліотеки і бібліотечну справу : Закон України від 27 січ. 1995 р. № 32/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – №7. – С. 45-52; В ред. Закону №16-19 від 01.01.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80> – Назва з екрану.

4. Про затвердження Правил охорони праці для працівників бібліотек : Наказ, Правила Міністерства надзвичайних ситуацій України від 12.12.2012 №1398 // Офіц. вісн. України. – 2013. – №7. – С. 37, Ст. 245, код акту 65538/2013 ; [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0041-13> – Назва з екрану.

5. Про інформацію : Закон України від 2 жовт. 1992 р. № 2657-XII // Відом. Верхов. Ради України. – 1992. – №48. – Ст. 650; В ред. Закону №317-19 від 21.05.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> – Назва з екрану.

Основні

6. Бібліографічний опис електронних видань в АБІС «ІРБІС» : метод. поради / ХДНБ ім. В.Г. Короленка ; уклад. : Л.О. Мартовицька, О.А. Поліщук. – Харків : ХДНБ, 2013. – 38 с.

7. Гарбор Р.Т. Управління автоматизацією бібліотеки / Р.Т. Гарбор ; пер. з англ. Я. Пилинського ; The Association for Information Management Information House. – Київ : Книжк. палата України, 1997. – 51 с.

8. Семантичні технології у науковій бібліотеці: монографія / відповід. ред.: К. В. Лобузін; Власова Т. Ю., Галицька С. В., Гарагуля С. С., Гриценко Н. О., Дорош М. В., Ісаєва О. В., Кириленко С. Е., Ключнікова О. В., Коновал Л. В., Кудименко Л. Г., Лобузін І. В., Лобузін К. В., Мартинюк О. М., Медвідь Т. С., Орешина Н. В., Пелюховська І. З., Перенесієнко І. П., Самохіна Н. Ф., Сандул О. Г., Чала Н. І.; НАН України, Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. – Київ, 2019. – 310 с.

9. Технології організації знанневих ресурсів у бібліотечно-інформаційній діяльності : монографія / Катерина Лобузін ; відп. ред. О. С. Онищенко ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2012. – 252 с.

Додаткові

10. Автоматизована інформаційно-бібліотечна система "Шкільна бібліотека LS 2.2" : інноваційна розробка / розроб. Л.В. Крижко, В.М. Копиловський // Шкільна б-ка. – 2010. – №6. – С. 47-52.

11. Антонова В.Р. Використання інформаційних технологій у бібліографічній роботі відділу «Україніка» ХДНБ ім. В.Г. Короленка : [на основі прогр. забезп. АБІС «ІРБІС»] / В.Р. Антонова // Створення бібліографічних ресурсів : проблеми і перспективи : матеріали п'ятих бібліогр. студій, 25 квіт. 2012 р. / М-во культури України, ХДНБ ім. В.Г. Короленка ; [уклад. Н.І. Полянська]. – Харків, 2012. – С. 41-42.

12. Баженов С.Р. Поэтапное развитие АБИС : объективная неизбежность и субъективные факторы, сдерживающие процесс автоматизации / С.Р. Баженов, А.И. Павлов // Науч. и техн. б-ки. – 2012. – №11. – С. 67-72.

13. Білоус В.С. Лінгвістичне забезпечення – важливий аспект роботи автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи у корпоративній діяльності бібліотеки вищого навчального закладу / В.С. Білоус // Роль освітянських бібліотек у формуванні інформаційного простору України : зб. наук. пр. / НАПН України, ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського ; [редкол. : П.І. Рогова (голова) та ін.]. – К., 2012. – С. 93-105.

14. Болдырев П.А. Разработка интегрированной информационной системы поддержки управления комплектованием фонда библиотеки вуза / П.А. Болдырев // Библ. дело. – 2012. – №20. – С. 35-37.

15. Бочарова Е.Н. Автоматизация процессов комплектования и обработки литературы на основе информационно-библиотечной системы «Библиобус» / Е.Н. Бочарова, А.В. Васильев, Е.В. Кочукова // Науч. и техн. б-ки. – 2012. – №3. – С. 30-33.

16. Бродовский А.И. Новые решения и перспективы развития системы автоматизации библиотек ИРБИС / А.И. Бродовский // Науч. и техн. б-ки. – 2000. – №2. – С. 45-51.

17. Бурдин А.С. QR-код: новые возможности библиотеки / А.С. Бурдин // Молодые в библ. деле. – 2012. – № 5/6. – С. 59-64.

18. Бутитер О.І. Автоматизація бібліотечних процесів у ЛННБ України ім. В. Стефаніка / О.І. Бутитер // Інноваційні комп'ютерні технології у вищій школі : матеріали 2-ї наук.-практ. конф., 23–25 лист. 2010 р., Львів / Нац. ун-т «Львівська політехніка» ; [редколегія: Д.В. Федасюк, Л.Д. Озірковський, Т.В. Чайківський]. – Львів, 2010. – С. 185-186.

19. Власова С.А. Автоматизированные системы заказа изданий в Библиотеке по естественным наукам РАН / С.А. Власова // Библиотеки национальных академий наук: проблемы функционирования, тенденции развития : науч.-практ. и теорет. сб. – Киев, 2014. – Вып. 12. – С. 191-198.

20. Григянец Р.Б. Корпоративные системы и технологии автоматизации библиотек в Беларуси / Р.Б. Григянец, Г.О. Лаужель, Е.В. Степанцова // Информатика. – 2013. – №2. – С. 123-131.

21. Дзюба Н.Й. Предметизация документов – інформаційне ядро електронного каталогу / Н.Й. Дзюба // Роль освітянських бібліотек у формуванні інформаційного простору України : зб. наук. пр. / НАПН України, ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського ; [редкол. : П.І. Рогова (голова) та ін.]. – К., 2012. – С. 106-112.
22. Жидецький В.Ц. Охорона праці користувачів комп'ютерів : навч. посібник / В.Ц. Жидецький ; Наук.-метод. центр вищої освіти, Укр. акад. друкарства. – Львів : Афіша, 2000. – 174 с.
23. Зайцева Е.М. Электронные версии классификационных систем: история создания, текущее состояние и технологические особенности / Е.М. Зайцева, В.П. Анисимова // Науч. и техн. б-ки. – 2015. – № 1. – С. 29-34.
24. Зоріна Н.Є. Аналітичне опрацювання статей із наукових збірників і організація електронного каталогу на засадах кооперування діяльності / Н.Є. Зоріна // Наук. пр. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В.О. Сухомлинського / НАПН України, ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського ; [редкол. : Т.І. Ківшар (голова), Л.А. Дубровіна, П.І. Рогова та ін.]. – Київ : Нілан-ЛТД, 2012. – Вип. 3: Науково-методичні та організаційні засади інформаційно-аналітичного забезпечення педагогічної науки, освіти і практики України : стан та перспективи. – С. 183-192.
25. Иванова М.Н. Особенности обслуживания пользователей ГПНТБ России с использованием RFID-технологий: настоящее и будущее / М.Н. Иванова, Е.В. Линдеман // Науч. и техн. б-ки. – 2014. – №11. – С. 84-87.
26. Изабасарова Д. «АИС – СБ РК» : продвижение в будущее : программное обеспечение, позволяющее инвалидам пользоваться базами данных / Д. Изабасарова, Ю. Панченко // Библиотека. – 2012. – №7. – С. 29-32.
27. Ігнатюк М. Упровадження АІБС «ІРБІС 64» у практику роботи бібліотек (з досвіду Житомирської універсальної наукової бібліотеки ім. О. Ольжича) / М. Ігнатюк // Бібл. вісн. – 2010. – №2. – С. 18-26.
28. Карауш А. Автоматизация: своевременное решение : о внедрении системы "ИРБИС" в процессы управления / А. Карауш, А. Майнагашев // Библиотека. – 2010. – №5. – С. 55-56.
29. Качалина В.В. Межбиблиотечный абонемент и электронная доставка документов: современные традиции / В.В. Качалина // Библиотечное дело в XXI веке. – 2008. – №2 (16). – С. 220–250.
30. Кириленко О. Інформаційно-пошуковий те-заурус он-лайн / Олександр Кириленко, Оксана Збанацька //Бібліотечна планета. — 2019. — № 1. — С. 30–32
31. Ковязина Е.В. Библиотеки в "облаках" : практические аспекты / Е.В. Ковязина // Науч. и техн. б-ки. – 2015. – №1. – С. 34-41
32. Колесникова Н.К. Библиотекарь+ПК = ? / Н.К. Колесникова // Современная б-ка. – 2014. – №1. – С. 18-23.
- 33.Копанєва В. Бібліотека в середовищі цифрової науки: системно-інтеграційна взаємодія: монографія. – Київ: Ліра-К, 2020. – 322 с.

34. Корпоративные системы и технологии автоматизации библиотечной и информационной деятельности / Р.Б. Григянец [и др.] // Библиотеки в информационном обществе: сохранение традиций и развитие новых технологий : докл. междунар. науч. конф., Минск, 3-4 дек. 2014 г. / Белорус. с.-х. б-ка ; редкол. : В.В. Юрченко [и др.]. – Минск, 2014. – С. 74-84.

35. Кочукова Е. Электронные "работники" отдела комплектования / Е. Кочукова, Е. Бочарова // Библиотека. – 2012. – №4. – С. 71-73.

36. Красильникова И.Ю. Межбиблиотечный абонемент и электронная доставка документов / И.Ю. Красильникова // Науч. и техн. б-ки. – 2009. – №1. – С. 30–36.

37. Кузьминич Т.В. Внедрение компьютерных технологий в библиографическую деятельность Национальной библиотеки Беларуси / Т.В. Кузьминич // Тр. Междунар. библиогр. конгресса, (Санкт-Петербург, 21-23 сент. 2010 г.). – СПб., 2012. – Ч. 2 : Библиография в помощь научным исследованиям. Библиографические ресурсы: общие проблемы теории и технологии формирования и использования. Информационно-библиографическое обслуживание. – С. 219-225.

38. Лисенко Л. Автоматизація процесів групового бібліографічного інформування викладачів / Л. Лисенко // Бібл. форум України. – 2010. – №2. – С. 13-14.

39. Лобановська І.Г. Лінгвістичне забезпечення електронного каталогу: комплексний підхід / І.Г. Лобановська // Роль освітянських бібліотек у формуванні інформаційного простору України : зб. наук. пр. / НАПН України, ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського ; [редкол. : П.І. Рогова (голова) та ін.]. – К., 2012. – С. 81-92.

40. Лобузін К. Проблеми адаптації, впровадження та адміністрування сучасної автоматизованої бібліотечної інформаційної системи / К. Лобузін, І. Лобузін // Бібл. вісн. – 2011. – №5. – С. 14-21.

41. Мамонтова Е.Г. Управление библиотечными процессами и ресурсами на основе технологий ИРБИС64 / Е.Г. Мамонтова, Е.В. Терскова // Науч. и техн. б-ки. – 2012. – №11. – С. 82-89.

42. Медянкина И.П. Метод анализа иерархий как инструмент выбора электронно-библиотечной системы / И.П. Медянкина, Л.К. Бобров // Науч. и техн. б-ки. – 2015. – № 4. – С. 5-14.

43. Молчан Ж. Автоматизация библиотечных процессов на основе современных проектных решений радиочастотной идентификации (RFID) объектов / Ж. Молчан // Бібл. вісн. – 2012. – №5. – С. 31-35.

44. Моргенштерн И.Г. Автоматизация библиографических процессов / И.Г. Моргенштерн // Библиография. – 1999. – №3. – С. 3-9.

45. Мотульский Р.С. Создание облачного комплекса информационно-технологических систем для библиотек Беларуси / Р.С. Мотульский // Развитие информатизации и государственной системы научно-технической информации : РИНТИ–2014 : XIII Междунар. конф., 20 нояб. 2014 г., Минск : доклады /

Объед. ин-т проблем информатики НАН Беларуси ; науч. ред. : А.В. Тузиков, Р.Б. Григянец, В.Н. Венгеров. – Минск, 2014. – С. 18-23.

46. Муссель-Драгомирецька С.О. Актуальні питання удосконалення електронних каталогів Інституту рукопису в середовищі САБ «ІРБІС64» / С.О. Муссель-Драгомирецька // Рукописна та книжкова спадщина України : археогр. дослідж. унік. арх. та бібл. фондів / НАН України, НБУВ, Ін-т рукопису. – Київ, 2012. – Вип. 16. – С. 459-466.

47. Олейник И.В. Электронные полнотекстовые библиографические пособия: алгоритм создания : [из опыта работы НТБ НАУ «ХАИ»] / И.В. Олейник // Створення бібліографічних ресурсів: проблеми і перспективи : матеріали п'ятих бібліогр. студій, [Харків], 25 квіт. 2012 р. / М-во культури України, ХДНБ ім. В.Г. Короленка ; [уклад. Н.І. Полянська]. – Харків, 2012. – С. 22-29.

48. Пантелеева В.Н. Автоматизированные технологии в помощь незрячим / В.Н. Пантелеева // Библиотекосведение. – 2013. – №1. – С. 50-54.

49. Пашкова В. Використання сучасних інформаційних технологій у публічних бібліотеках України : за матеріалами дослідження / В. Пашкова, І. Шевченко, Я. Хіміч // Бібл. форум України. – 2009. – №1. – С. 2-25.

50. Поліщук О. Редагування електронних каталогів – новий напрямок підвищення якості інформаційного обслуговування користувачів бібліотек : Автоматизація бібліотечних процесів / О. Поліщук// Бібл. форум України. – 2007. – №4. – С. 27-30.

51. Получение выходных форм : метод. пособие / сост. : Т. Березная, Е. Пекур. – Киев : ЧП «Фирма «Матрикс Пресс», 2006. – 61 с. – (Система автоматизации библиотек ИРБИС).

52. Помоз О. Автоматизація бібліотечних процесів у міській бібліотеці / О. Помоз, Л. Мельник, Л. Кравченко // Вісн. Книжк. палати. – 2007. – №6. – С. 18-20.

53. Прилипко Т.А. Инновационные технологии в работе научно-библиографического отдела Национальной исторической библиотеки Украины : [из опыта работы по использованию АБИС «ИРБИС»] / Т.А. Прилипко, К.Г. Таранюк-Русановский, Л.З. Рудзский // Науч. и техн. б-ки. – 2013. – №3. – С. 64-72.

54. Ріжняк Р. Еволюція наукового обґрунтування автоматизації бібліотек вищих навчальних закладів України / Р. Ріжняк // Етнічна історія народів Європи. – Київ, 2014. – Вип. 42. – С. 207-215.

55. Система автоматизации библиотек ИРБИС. АРМ «Каталогизатор». Руководство пользователя / Гос. публ. науч.-техн. б-ка России ; Междунар. асоц. електрон. б-к и новых информ. технологий. – Москва : ГПНТБ России, 2009. – 124 с.

56. Система автоматизации библиотек ИРБИС. АРМ «Книгообеспеченность». Руководство пользователя / Гос. публ. науч.-техн. б-ка

России ; Междунар. ассоц. электрон. б-к и новых информ. технологий. – Москва : ГПНТБ России, 2012. – 95 с.

57. Система автоматизации библиотек ИРБИС. АРМ «Комплектатор». Руководство пользователя / Гос. публ. науч.-техн. б-ка России ; Междунар. ассоц. электрон. б-к и новых информ. технологий. – Москва : ГПНТБ России, 2012. – 116 с.

58. Система автоматизации библиотек ИРБИС-64. Общее описание системы / Гос. публ. науч.-техн. б-ка России ; Междунар. ассоц. электрон. б-к и новых информ. технологий. – Москва : ГПНТБ России, 2008. – 411 с.

59. Стрілець Н.О. Методи та технології архівування електронних бібліотечних ресурсів / Н.О. Стрілець // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2012. – №3/4. – С. 40-46.

60. Тимошенко И.В. Вопросы автоматизации библиотек: «Какой RFID нам нужен?» / И.В. Тимошенко // Науч. и техн. б-ки. – 2012. – №11. – С. 39-42.

61. Тимошенко И.В. Средства поддержки электронных карт читательских билетов в составе САБ ИРБИС64 / И.В. Тимошенко // Науч. и техн. б-ки. – 2014. – №11. – С. 80-83.

62. Трансформація абонементної форми обслуговування: використання Web-технологій / Л.Г. Влащенко [и др.] // Матеріали п'ятої міжнародної науково-практичної конференції "Сучасні проблеми діяльності бібліотеки в умовах інформаційного суспільства", Львів, 11-12 вересня 2013 р. / Нац. ун-т "Львів. політехніка", Наук.-техн. б-ка. – Львів, 2013. – С. 272-277.

63. Трачук Л.Ф. Особенности вебблиографических пособий : теоретический аспект / Л.Ф. Трачук // Науч. и техн. б-ки. – 2012. – №4. – С. 52-59.

64. Фісенко Л. Автоматизована бібліотечно-інформаційна система Національної бібліотеки Білорусі / Л. Фісенко // Бібл. вісн. – 2008. – №2. – С. 24-26.

65. Фоменко І. Проблеми автоматизації процесів обслуговування читачів у бібліотеці вищого навчального закладу / І. Фоменко, Н. Коржик // Вісн. Книжк. палати. – 2008. – №5. – С. 27-31.

66. Чабан І.А. Автоматизація бібліотечних процесів на пункті запису читачів Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського / І.А. Чабан // Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору : матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 21-23 жовт. 2014 р.). – Київ : НБУ ім. В.І. Вернадського, 2014. – С. 82-84.

67. Шепелява Н. Аналіз досвіду автоматизації бібліотек : основні етапи / Н. Шепелява // Вісн. Книжк. палати. – 2005. – №3. – С. 21-22.

68. Шрайберг Я.Л. Автоматизация как новое научное направление в библиотечно-информационной области. Десять главных принципов автоматизации / Я.Л. Шрайберг // Науч. и техн. б-ки. – 2000. – №2. – С. 5-11.